

17.5.76

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO

Matkakertomus virkamatkasta 10.5.1976 Haminaan, Loviisaan ja Svartholmaan.

Matkan aiheena oli vahvistettujen työkohteiden työohjelmien mukaiset työt.

Matka suoritettiin urakoitsija Rainion autolla ja museoviraston edustajina olivat maisteri Rainer Knapas, arkkitehti Esko Vormala ja rakennusmestari Matti Raatikainen.

Haminan kaupungin rakennustoimistossa pidettiin neuvottelu mihin osallistuivat edellämainittujen lisäksi kaupunginins. Karjalainen arkkitehti Purho sekä työpäällikkö Saksala.

Neuvottelussa selvitettiin rahoituskysymystä ja korostettiin, että kuluvan toukokuun aikana työhön suoritetaan rahoitus kahdelta eri momentilta ja tämän tähden nämä on pidettävä erillään. Samalla todettiin että työllisyysvaroista maksettujen menojen laskutus loppuu kuluvan kuukauden lopussa, minkä jälkeen on kaupungin rakennustoimiston tehtävä selvitys laskujäljennöksineen.

Kesäkadun työrahoitus tapahtuu museoviraston momentilta 29.95.13. ja sen määrä on Haminan linnoituksen osalta 150.000 markkaa. Tämän rahoituksen päätyttyä ei ole varmuutta jatkorahoituksesta, joten päätettiin ottaa korjauslinjan tavoitteeksi että se osa työstä mikä tehdään, pystytään myös loppuun saattamaan joko kaupungin omien varojen avulla, tai sitten työkohteet otetaan niin pieninä pätkinä etteivät ne varojen puutteen takia jää rappeutumaan. Kuluvan vuoden jatkorahoitukseen pyritään saamaan edelleen työllisyysvaroja ja miestyökuukauden hinnaksi kaupunginedustajat arvioivat edelleen riittävän 5000,-/miestyökuukausi.

Palaverin jälkeen suoritettiin kiertokäynti linnotuslaitteilla. Kaponieeri puolikuun ^{3:n} sisäosissa oli suoritettu sortumien poistoa ja sen yhteydessä kaivettu täysin maan peitossa olleet kasemaatit esiin. Pensasto ja puusto oli raivattu pois ja kasemaattien tukilaudoitukset oli tehty. Samoin oli oviaukkojen pielien luonnonkietyys valmistumassa. Ulkopuolinen maavalli tukikivetyksineen oli tehty jo kuluvan syksyn aikana. Ilmarinkatua vastaan oleva vastavalli oli kaivettu esiin ja siitä oli raivattu pois sortuneet kiviroykkiöt. Tämä työkohte jätettäneen syyskauden töihin. Osa Hämeen linnan bastionin ruutikellarista oli kaivettu näkyviin. Näytti ilmeiseltä että rakennus on aikanaan ollut kokonaan maan pinnalla sekä slammauksella käsitelty. Kuitenkin seinäpintojen huonosta kunnosta johtuen ja sen koko saneeraustyön kalleudesta, päätimme suositella että kohdetta ei oteta lähitulevaisuudessa, ennenkuin rahoitus on varmistunut työohjelmaan, vaan se mittauksen jälkeen suojataan edelleen maamassoilla. Edelleen päätettiin tehdä nyt tällä hetkellä pystyssä olevien muuriosien syväinjektointia. Nämä kohteet näkyvät arkkit. Purhon laatimasta tämän kertomuksen liitteenä olevassa karttalehtisessä selvemmin. Listakiveä oli hakattu 200m³m. varasto.

Paluumatkalla poikkesimme Summan kartanossa katsomassa rouva Bruhnia Tietämän mukaan hänellä on vaikeuksia ilmeisesti 1700-luvulta olevan tallirakennuksen korjaustöiden kanssa. Rakennuksen seinät on valmistettu savesta noin 1/2 metriä vahvoina. Rakenteessa on havaittavissa selviä keskieurooppalaisia tukirunkorakenteita. Mielenkiintoisinta on että saviseinät ovat kanerva-armeerauksineen säilyneet näinkin kauan. Rakennuksen katto on erittäin huonokuntoinen ja lupasimme auttaa Rva Bruhnia neuvoillamme seinärakenteiden korjauksessa.

Sitten tulimme Loviisaan noin klo 18.00 ja seuraavana päivänä 11.5.1976 jatkoimme matkaamme Svartholman merilinnoitukseen. Mukana olivat arkkitehti Vormala, johtaja Mattila, työnjohtaja Rainio, työnjohtaja Klemola sekä rakennusmestari Raatikainen.

Laiturin lähellä oleva rantamuuri oli jälleen edellisenä talvena kärsinyt suuria vaurioita ja oletamme ettei sen pelastamiseksi enää tässä vaiheessa voi tehdä mitään. Saarelle oli tuotu sähkölaitoksen toimesta puistomuuntaja. Merikaapelin laskua ei oltu vielä tehty. Keskustellessani seuraavana päivänä sähkölaitoksen johtajan kanssa kertoi hän että merikaapeli tullaan laskemaan toukokuun lopussa, joten ilmeisesti kesäkuun alkupäivinä on saarella sähkövirta käytettävissä. Koska saamiemme tietojen mukaan seuraavana vuonna ei Svartholman merilinnoitus tule saamaan korjausvaroja pyrimme löytämään rajoitetut kohteet mitkä pystytään saattamaan valmiiksi tämän kesän rahoituksella. Vaihtoehtoina olivat bastionit Nordensköld sekä bastioni Schantz. Päätimme että jo kunnostetusta päävartio-osasta jatketaan kartta-^{KURTINASTA}piirustuksessa esitetyssä laajuudessa bastioni Nordensköldin korjauksia ja tämän lisäksi mikäli rahoituksessa on varaa suoritetaan muurinharjojen eristyksiä sekä syvätäyttöä bastioni Schantz:ssa. Tämä sentähden että se on tällä hetkellä parhaiten säilynyt bastioni.

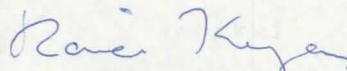
Loviisan linnoituksissa päädyttiin siihen että bastioni Roosenin koillissivun korjaustöitä jatketaan. Sortunut tai keskenjäänyt muurinharja nostetaan oikeaan korkeuteen sekä suoritetaan laasitukset ja vesieristykset. Samalla suoritetaan näitä toimenpiteitä vastaavalla osuudella muurien syvätäyttö.

Helsingissä 17. päivänä toukokuuta 1976

Arkkitehti

Esko Vormala

Tutkija

Rainer Knapas

Työpäällikkö

Matti Raatikainen

AS